

MA·RA

Perustuslaki edellyttää rajoitusten purkamista viivytyksettä

HE 118/2021 laiksi tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 8.9.2021
Timo Lappi

3. Miten yrityksesi liikevaihto on kehittynyt vuoden 2021 kesä-elokuussa verrattuna vuoden 2019 kesä-elokuuhun? (kongressit ja messut)

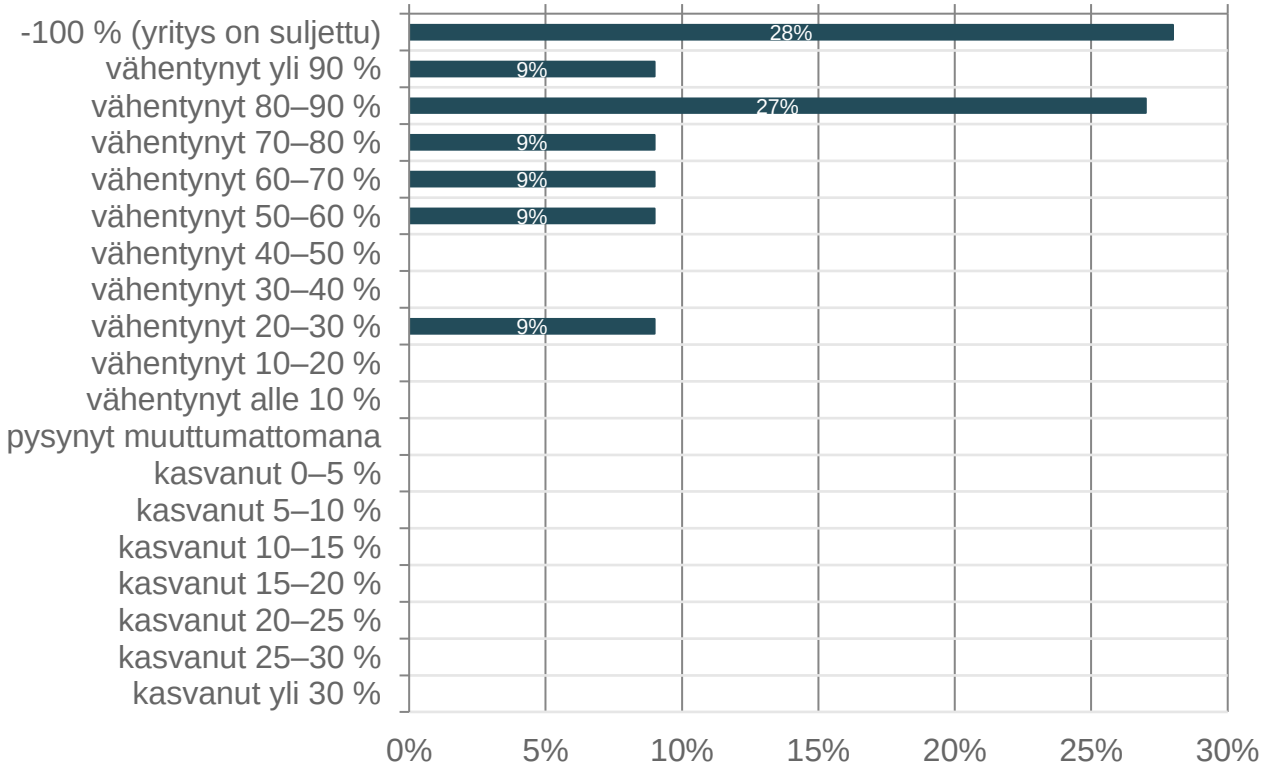

4. Miten arvioit yrityksesi liikevaihdon kehittyvän vuoden 2021 syys-marraskuussa verrattuna vuoden 2019 syys-marraskuuhun? (kongressit ja messut)

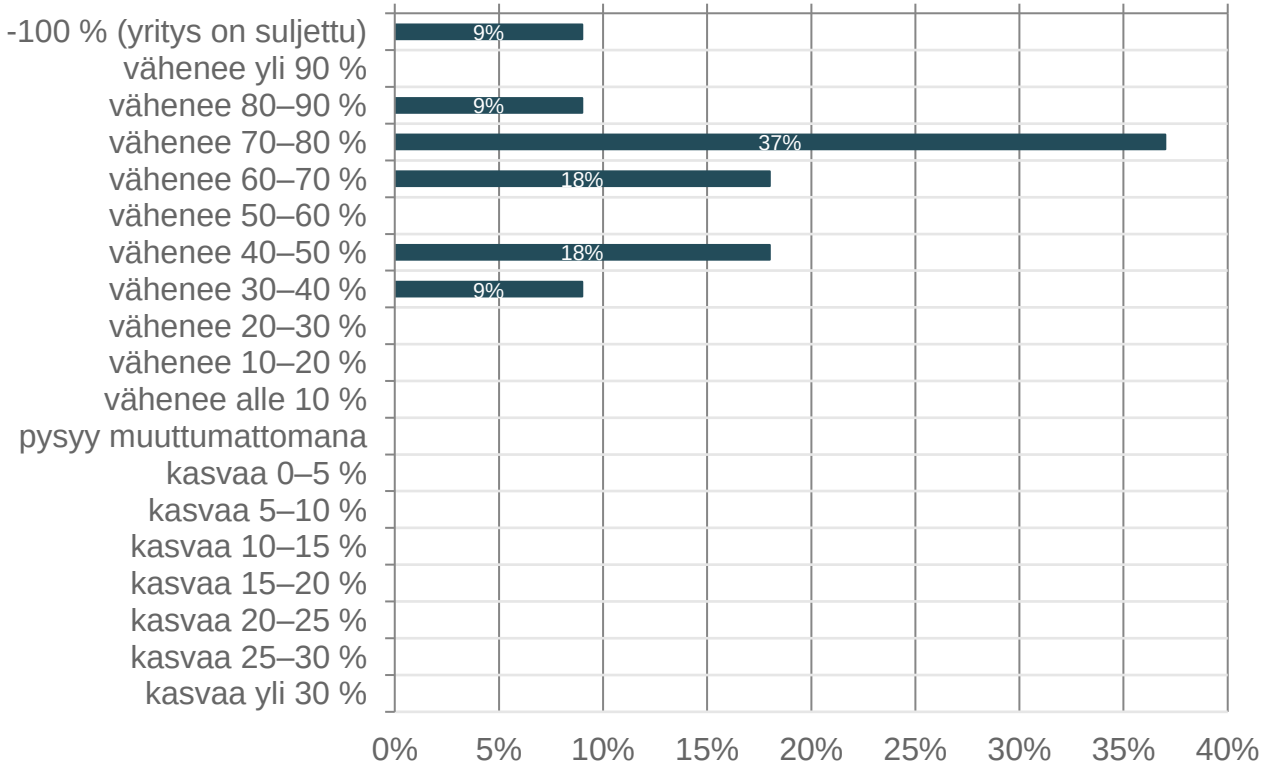

6. Kuinka monta prosenttia yrityksesi henkilökunnasta on vaihtanut toiselle alalle koronakriisin aikana (kongressit ja messut)?

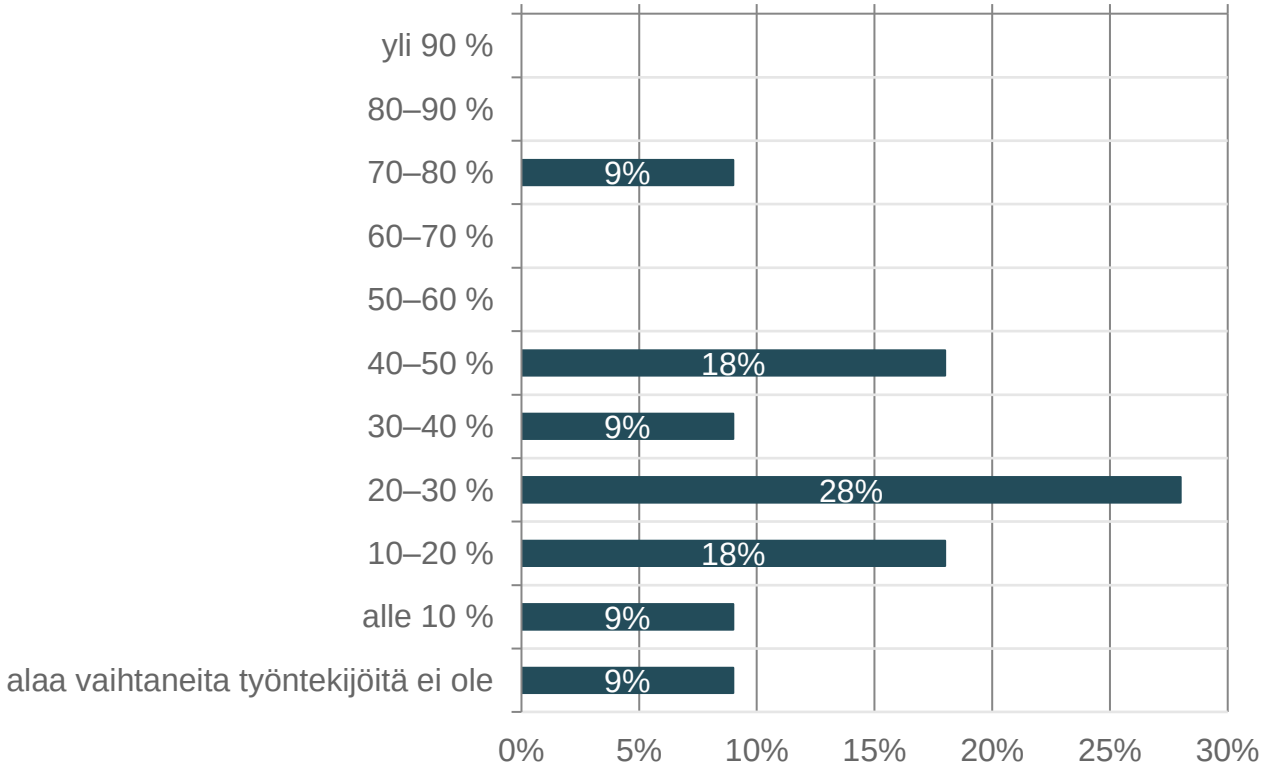

7. Kuinka monta prosenttia yrityksesi tappioista valtion tuet ovat kattaneet koronakriisin aikana (kongressit ja messut)?

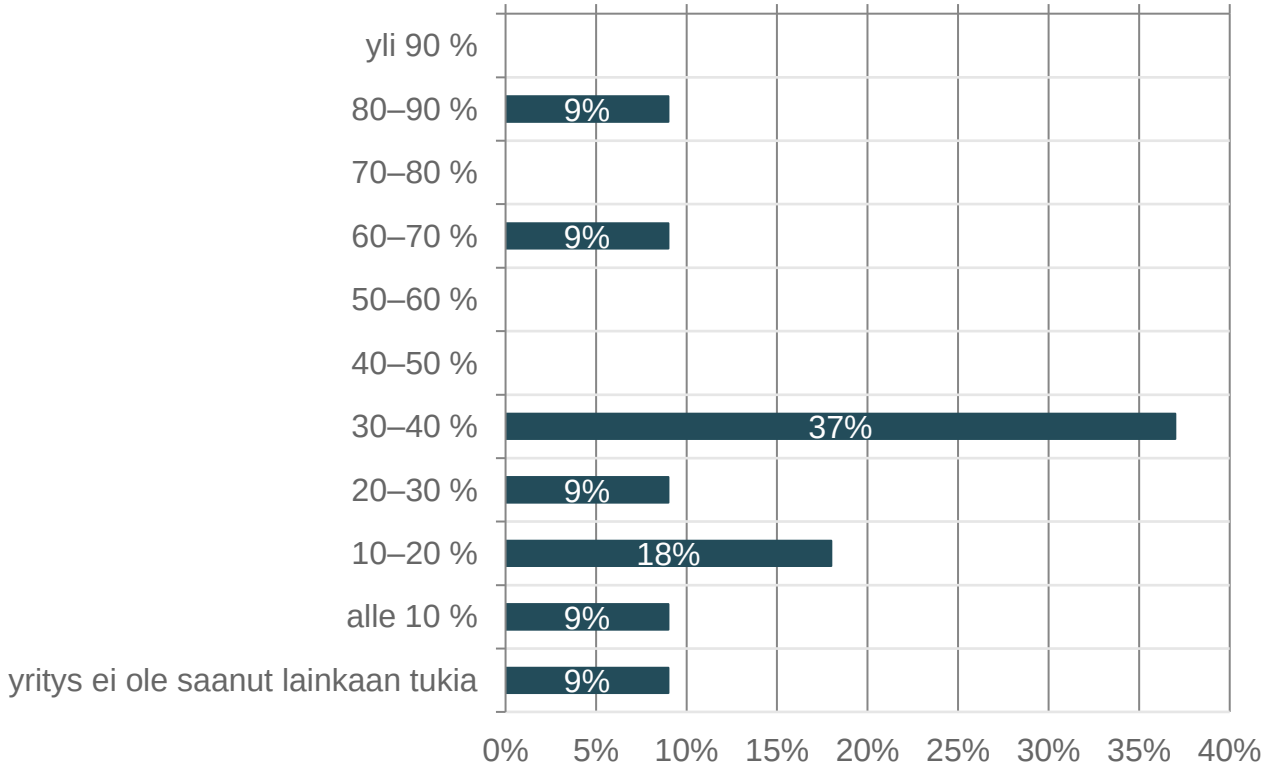

Miksi rajoitusten purkaminen on niin vaikeaa?

- THL:n Mika Salminen (Yle 4.9.2021):
  - Päivittäisten tartuntalukujen seurannasta mediassa voitaisiin jo luopua, sillä tapausmäärät eivät enää kerro tilanteesta kuten ennen. Rokotekattavuuden lisäksi pitäisi seurata sairaalaan joutuneiden määriä ja sitä myötä terveydenhuollon kuormittavuutta.
  - ”Aiemmin oli suoraviivaisesti niin, että tapausmäärien kasvaessa sairastuvuus ja kuolleisuus kasvoivat, mutta enää niin ei ole, koska iso osa on rokotteen myötä hyvässä suojassa.”
- Espoon, Helsingin, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan tartuntataudeista vastaavat lääkärit (HS 2.9.2021):
  - Tartuntatautilääkärit tähdentävät, että tässä epidemian vaiheessa jäljitystyö on kyettävä suuntaamaan suurimman tartuntariskin tilanteisiin.
  - ”Tämä tarkoittaa esimerkiksi tartunnan saaneiden perheenjäseniä ja merkittäviä vapaa-ajan kontakteja. Sen sijaan laajoista karanteeneista esimerkiksi työpaikoilla, harrastetoiminnassa, oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa tulee luopua, koska nykyisessä epidemiatilanteessa niiden haittavaikutukset todennäköisesti ylittävät hyödyt.”

MA·RA

Miksi rajoitusten purkaminen on niin vaikeaa?

- Rokotetutkimuskeskuksen johtaja Mika Rämet (Iltalehti 4.9.2021):
  - ”Rajoitusten purkamisen suhteen relevantti kysymys on tautitaakka. Ei ole väliä paljonko koronavirusta on, jos siihen ei sairastuta vakavasti.”
- Tästä huolimatta ehdotetun lain 58 d §:n 2 momentissa 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet kytketään tautiryppäisiin, joiden *tartuntaketjuja* ei pysytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien *tartuntojen* laajaan leviämiseen alueella.
- **MaRa katsoo, että lainsäädäntöä tulee laatia nykyistä ja etenkin tulevaa taudin tilannekuvaa silmällä pitäen eikä historiallisen taudin jäljittämisen ja tartuntojen leviämisen perusteella kuten hallituksen esityksessä tehdään.**

MA·RA

Riski sairaan- ja tehohoidon kuormittumisesta

- HE s. 7: ”Vaikka yksittäisen henkilön riski saada tartunta lähikontaktissa on olemassa, on väestön rokotuskattavuuden kasvaessa näitä riskikontakteja aiempaa vähemmän, ja terveyden huollon kapasiteetti hoitaa mahdolliset sairastuneet on hyvä.”
- HE (s. 5): ”Tähän mennessä annetut rokotukset suojaavat jo erittäin hyvin ikääntyneitä sekä niitä vakavalle taudille alttiita, joiden sairastumisen riski on korkein.”
- Tästä huolimatta hallituksen esityksessä (s. 6) todetaan, että ”Rokotuskattavuuden lisääntymisestä huolimatta edelleen on kuitenkin merkittävä riski siihen, että rajoitusten nopea purkaminen johtaa vaikeaan tautitilanteeseen ja sairaalahoidon kuormituksen merkittävään kasvuun lähikuukausien aikana.”

MA·RA

Riski sairaan- ja tehohoidon kuormittumisesta

- **MaRa katsoo, että hallituksen esitys on sisäisesti ristiriitainen. Esitys ei ole hallituksen eilen julkistaman hybridistrategian mukainen. Johtopäätös vaikeasta tautitilanteesta ja sairaanhoidon merkittävästä kuormittumisesta eivät ole sopusoinnussa tosiasiallisen tilanteen kanssa. Vaikka tartuntoja on ollut useita viikkoja satoja päivässä, sairaan- ja tehohoito eivät ole kuormittuneet. Lisäksi rokotekattavuus paranee päivä päivältä.**
- **Hallituksen esitys mahdollistaa edelleen liian tiukat rajoitukset, jotka eivät ole nykyisen ja tulevan rokotuskattavuuden tilanteessa välttämättömiä eivätkä oikeasuhtaisia.**
- **Väliaikaiseksi tarkoitettu TTL:n 58 d § tulee poistaa.**

MA·RA

Tartuntaryppäistä

- Yritysten oikeusturvan kannalta on erittäin ongelmallista, että viranomaiset voivat tehdä rajoituspäätöksiä asiakas- ja osallistujatiloissa, vaikka virus leviää perhepiirissä, yksityisissä juhlissa, suomalaisten palatessa ulkomailta ja ulkomaalaisten työntekijöiden saapuessa Suomeen.
- **MaRan tiedossa ei ole yhtään koronatartuntaa esimerkiksi kongresseissa ja messuilla, mikä osoittaa, että TTL:n 58 c §:n mukaiset yleiset hygieniatoimet ovat toimineet hyvin. Niitä koskevia rajoituksia ei voida tehdä, jos virus leviää muualla.**

Uusi kustannustuki

- 31.5.2021 jälkeenkin koronapandemia sekä valtioneuvoston ja aluehallintovirastojen rajoitustoimet ovat jatkuneet ankarina.
- Yrityksillä ei ole varoja yli 18 kuukautta kestäneen kriisin ja ankarien rajoitustoimien jälkeen kattaa niistä aiheutuvia menetyksiä.
- **MaRa esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta sisällyttäisi mietintöönsä lausuman siitä, että valtion tulee korvata yrityksille koronapandemiasta ja rajoitustoimista aiheutuneet kohtuulliset menetykset niin kauan kuin valtio rajoittaa elinkeinotoimintaa.**

MA·RA

TTL:n 58 d § tulee poistaa

- **MaRa toteaa yhteenvetona:**
  - **TTL:n 58 d § tulee poistaa laista.**
  - **Hallituksen esitys perustuu menneeseen taudin tilannekuvaan.**
  - **Jollei säännöstä kumota, esitys tulee perustaa rokotusten etenemiseen ja sairaanhoidon kapasiteetin riittävyyteen niiden henkilöiden osalta, jotka ovat ottaneet rokotteen valtion rokotusjärjestelmän mukaisesti tai jotka eivät voi lääketieteellisen syyn takia ottaa rokotetta. Rajoitustoimia ei voida perustella niiden henkilöiden hoidon tarpeella, jotka eivät vapaaehtoisesti ota rokotetta.**
  - **Jollei säännöstä kumota, säännösehdotuksen 2 momentissa toimenpiteitä ei voida perustaa tartuntaketjujen *jäljittämiseen* eikä tartuntojen *leviämiseen.***
  - **Muutettaessa lakia samalla tulee poistaa viranomaisten oikeus määrätä lohkojaosta yleisötilaisuuksissa.**
  - **Valtion on korvattava yrityksille rajoitustoimista aiheutuneet menetykset.**

MA·RA